

În obiectiv

- „SCUTUL DE FOC – 21.I.”
- Știri din D. 4 I. „Gemina”

pagina 2

Focus

- „WIND SPRING 21”
— desfășurare de
forțe în Bogata

pagina 8

ORIZONT MILITAR

Editor: Divizia 4 Infanterie „Gemina”

Fondat la 12 februarie 1948 • Serie nouă * Nr. 306 (2082) * 9 iunie 2021 • 8 pagini — 0,7 lei • www.clujarm.ro

**Interviu cu
Lucian-Gabriel
Braic,
profesor de limba și
literatura română
în cadrul Liceului
Teoretic
„Onisifor Ghibu”
din Cluj-Napoca:**

**„Încerc să le transmit elevilor
iubirea față de patrie, iubirea față
de tricolor, iubirea față de
imnul național”**

— Domnule profesor, care este cea mai veche amintire despre armată pe care o aveți? V-ați fi dorit să efectuați stațiul militar?

— Poate cea mai veche amintire despre armată și, aş spune, în relație cu armata, despre militarie, sunt poveștile nașului bunicului meu, povești din război, pe care le ascultam cu sufletul la gură, la țară, la qura sobei. Apoi, trecând prin Alba Iulia, buncii mei fiind din zonă, îi vedeam pe elevii liceului militar și în jurul lor mi se părea că există o aură superbă, după care Tânjeam și eu. și imi propuneam, în clasele mici, să ajung și eu la liceul militar. Lucru care nu s-a întâmplat, dar, până la urmă, am ales un liceu bun, Colegiul Național de Informatică „Traian Lalescu”, din Hunedoara, care m-a ajutat și mă ajută în continuare, pentru că sunt un profesor prieten

nu doar cu elevii ci și cu tehnica.

Și apoi, dacă îmi permiteți, o altă amintire în relație cu armata. Absolviram facultatea, am devenit profesor, eram în primul an de predare, 2003, în 2004 având deja fixată nunta, o altă „armată”, care ține o viață. Și după ce am intrat profesor la același liceu pe care-l absolviștem, primesc acel aviz de încorporare. Predam la clasa a XII-a, era nevoie de mine în școală și m-am dus la persoana care făcea încadrările, i-am explicat situația, i-am spus că mi-aș fi dorit să fac armata, dintotdeauna mi-am dorit să învăț să trag cu arma, și i-am spus și că voi începe o altă „armată”, peste câteva luni. Și mi-a spus: „Nicio problemă, nu vă trimitem în armată, dar să fiți la fel de sever cu fiul meu!”

(Continuare în pag. 3)

Maistru militar
Radu CIOLOCA

ORIZONT MILITAR ÎN ACEST NUMĂR

Interferențe

80 de ani de parașutism militar

pagina 5

**Suprarealismul și creația lui
Victor Brauner**

Mapamond

Actualitatea militară internațională

pagina 7

**Din istorisirile
veteranilor de
război – slt. (rtr.)**

Ioan Danciu

pagina 4

Pe loc, repaus!

- Era digitală
- Dantură sănătoasă la copii
- Umor

pagina 6

■■■ „STRIKE BACK 21“ Un detașament de militari aparținând Batalionului 151 Infanterie „Războieni“ s-a instruit, în perioada 24 mai — 6 iunie, în poligonul Koren din Bulgaria, în cadrul exercițiului multinațional „Strike Back 21“. Încă de la ceremonia de deschidere, comandantul Brigăzii 2 Mecanizate din Bulgaria a asigurat structurile prezente la exercițiu că obiectivele de instruire în comun vor fi îndeplinite, fapt confirmat la finalul exercițiului. Activitățile de instruire în comun, cu structuri similare din cadrul armatelor membre NATO, contribuie esențial la creșterea interoperabilității structurilor. (Major Ioan LEVĂRDĂ)

■■■ „OMUL ANULUI“ Vineri, 28 mai, la Cdm. D. 4 I. „Gmina“, a avut loc festivitatea de premiere a militarilor care au obținut locuri fruntașe în competiția „Omul Anului 2020“, etapa pe Forțele Terestre. Astfel, colonelul Traian Bodea, a obținut un merituos loc I la secțiunea „Comunicare prin spațiul cibernetic și comunicații militare“, pentru elaborarea perspectivelor arhitecturale ale sistemului C4ISR al diviziei de infanterie. Tot pe prima treaptă a podiumului s-a clasat și locotenent-colonelul Iuliu-Cristian Arsene, pentru comanda coerentă și fermă exercitată pe parcursul stării de urgență, a forțelor aparținând MApN. La secțiunea „Instrucție și Luptă“, căpitanului Ionuț-Cristian Suciu i-a revenit locul II la secțiunea „Presă, film și literatură“, pentru evidențierea importanței tradițiilor românești pentru militari, iar plutonierul Silviu Bratu a obținut, de asemenea, locul secund la secțiunea „Istorie, cultură și tradiții militare“, pentru activitatea de cercetare desfășurată din postura de doctorand al Academiei de Muzică „Gheorghe Dima“ din Cluj-Napoca. Felicitări căștigătorilor pentru rezultatele de excepție. (I. N.)

■■■ PREDARE COMANDĂ LA R. 50 RAA Luni, 31 mai, în prezența comandantului D. 4 I. „Gmina“, generalul-maior Dorin Blaiu, a primarului comunei Florești, Bogdan Pivariu, și a unor reprezentanți ai instituțiilor publice, a avut loc ceremonia de predare-primire a comenzi Regimentului 50 Rachete Antiaeriene „Andrei Mureșanu“. Cu această ocazie, colonelul Ioan Munteanu a fost numit în funcția de comandant al Bazei 4 Logistice „Transilvania“, iar comanda și Drapelul de luptă au fost predate locotenent-colonelului Valentin Petrescu. (Căpitan Marius LIUTE)

■■■ ÎN REZERVA ARMATEI Luni, 31 mai, la comandanțul R. 69 Art. Mx. „Silvania“, din Șimleu Silvaniei, a avut loc ceremonia de trecere în rezervă a colonelului Vasile-Nistor Iftimi, șeful de stat-major al regimentului. Cu această ocazie, colonelul George Sas, comandantul regimentului, a prezentat ordinul de trecere în rezervă, parcursul profesional și scrisorile de mulțumire adre-

sate ofițerului pentru activitatea desfășurată.

În aceeași zi, la Dej, a trecut în rezervă și colonelul Cristian Rus, locțiitorul comandanțului Bz. 4 Log. „Transilvania“. La ceremonie a fost prezent generalul-maior Dorin Blaiu, comandantul D. 4 I. „Gmina“ (R. C.)

■■■ VIZITĂ DE STUDII În perioada 31 mai — 4 iunie, B. 17 VM „Dragoș Vodă“ și B. 631 Tc. „Oituz“ au fost gazde pentru ofițerii masteranzi din anul I ai Facultății de comandă și stat-major din cadrul UNAp „Carol I“ București. Ofițerii au desfășurat un exercițiu în teren muntos împădurit, au făcut recunoașteri în zona Vatra Dornei, au comparat harta cu terenul și au executat toți pașii planificării unei operații militare. Activitatea în cazarma vânătorilor de munte a cuprins și o prezentare a specificului unității, precum și vizitarea Sălii de Tradiții, și a continuat vineri, 4 iunie, cu vizitarea B. 631 Tc. din garnizoana Bacău. Cu această ocazie, comandantul unității militare, locotenent-colonelul Adrian Stanciu, a făcut o scurtă prezentare a istoriei batalionului și a tehnicii din dotare. Evenimentul s-a încheiat cu vizitarea unei expoziții, a unei serii de obiecte cu valoare istorică, de pe raza județului Bacău și Vrancea, descoperite de către soldatul Mihai Lupu, militar al Batalionului 631 Tancuri, acesta fiind un pasionat de istoria militară a Primului Război Mondial. (Slt. Adriana RĂCĂNEL, Plt.-adj. Marius SFĂRLEA)

■■■ RECOMPENSĂ Colega noastră, căpitanul medic Oana Alexa, a fost felicitată pentru dăruirea, abnegația și profesionalismul cu care a acționat pe timpul pandemiei, pentru organizarea și desfășurarea campaniei de vaccinare în centrele de vaccinare ale Bg. 15 Mecanizate „Podu Înalț“, atât din garnizoana Iași, cât și în unitățile subordonate din garnizoanele Bacău, Piatra Neamț și Botoșani. „Emblema de Merit Acțiuni Umanitare clasa a III-a“ și „Emblema de Onoare a Forțelor Terestre“ i-au fost înmânate de șeful de stat-major al brigăzii, colonelul Ionel Munteanu. Felicitări! (Plt.-adj. pr. Lucien COVALCIUC)

■■■ GATA DE MISIUNE Începând cu data de 4 iunie, o companie de vânători de munte din B. 24 VM „General Gheorghe Avramescu“, al Bg. 61 VM „General Virgil Bădulescu“, participă la un exercițiu multinațional de pregătire în comun, cu militari din 9 state membre NATO, în baza militară Hohenfels, din Germania. Militarii execută exerciții tactice de nivel grupă, pluton și companie, perfecționându-și astfel tehniciile, tacticile și procedurile de operare specifice unor astfel de exerciții desfășurate în comun cu parteneri NATO. (Lt.-col. Adrian VOINEA)

■■■ SELECTIE SGP Patriotism, energie, disciplină și curaj sunt atributele care nu tre-

„Scutul de foc – 21.I.“

Militarii Batalionului 335 Artilerie „Alexandru cel Bun“, din Botoșani, desfășoară, în această perioadă, activități de instruire la Centrul Secundar de Instruire pentru Luptă „Smârdan“ în cadrul exercițiului „Scutul de Foc – 21.I.“. Alături de noi, la acest exercițiu participă și un detașament aparținând Armatei Naționale din

a focului, specific artilleriei terestre.

*

„Scutul de foc“ a fost planificat și desfășurat pentru prima dată în anul 2015, ca urmare a Legii nr. 75-2013 pentru ratificarea Acordului dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Moldova, privind cooperarea în domeniul militar, și urmărește antrenarea în

Republica Moldova.

Exercițiul se desfășoară în cadrul multinațional și presupune executarea unor exerciții tactice cu traieri de luptă, cu trupe în teren, având ca obiectiv creșterea capacitatei de acțiune întrunită, exersarea procedeelor de reclaj și traieri de efect, precum și îmbunătățirea procesului de conducere

comun, cu folosirea același tehnici, tactică și proceduri, precum și dezvoltarea relațiilor de cooperare militară dintre România și Republica Moldova, având în vedere interesul comun pentru stabilitatea și securitatea regională.

Le dorim succes în îndeplinirea obiectivelor propuse!

Plutonier-adjuant principal Lucien COVALCIUC

EMISIUNILE RTV ale D. 4 I. „GEMINA“

1. „JURNAL MILITAR“ CLUJ
2. „JURNAL MILITAR“ CLUJ
3. „JURNAL MILITAR“ TIMIȘOARA
4. „JURNAL MILITAR“ IAȘI

- în fiecare sămbătă, la TVR Cluj, 13.30—13.45
- în fiecare duminică, la TVR Cluj, 09.00—09.15
- în fiecare sămbătă, la Radio Cluj, 14.05—14.35
- în fiecare sămbătă, la Radio Timișoara, 19.05—20.00
- în fiecare sămbătă, la Radio Iași, 15.30—15.55

DECESE

Personalul Centrului 88 Măntană „Ardealul“ este alături de familia colonelului (rtr.) Ioan Moldovan, la trecerea acestuia în eternitate. Colonelul (rtr.) Moldovan și-a desfășurat activitatea în unitate timp de mai bine de douăzeci de ani (în perioada 1976—1998), păstrând frumoase relații de prietenie cu foștii colegi, și după trecerea în rezervă. Dumnezeu să-l odihnească!

Colectivul Comandamentului Diviziei 4 Infanterie „Gmina“ și camarazii din Batalionul 400 Sprijin „Feleacu“ își exprimă profund regret și sunt alături de căpitanul Ovidiu Firezari, în momentele grele prinse de trecerea prematură, în vîrstă, a tatălui acestuia. Sincere condoleanțe familiei îndoliante! Bunul Dumnezeu să-l odihnească în pace!

bue să lipsească unui viitor soldat. Convinși că dețin aceste calități, sute de candidați s-au prezentat la B. 812 I. „Bistrița“, pentru a participa la selecția viitorilor gradați profesioniști. Motivați de a servi patria, de a continua tradiția militară din familie sau de a avea un loc de muncă stabil, fiecare dintre ei este încrezător în sansa de a îmbrăca haina militară. Selec-

ția se desfășoară până pe 25 iunie și cuprinde testarea psihologică, traseul militar aplicativ, proba de rezistență și interviul de evaluare finală, fiecare dintre aceste probe fiind eliminatorii și esențiale în descoberirea calităților fizice, motivaționale și psihologice necesare profilului militar. Mult succes tuturor! (Sg. Zitta-Gabriela BODEA)

(Urmare din pag. 1)

Era tatăl unuia dintre elevii mei. Așadar, am ratat ultima șansă de a face armata.

Cum v-ați decis să deveniți profesor de limba și literatură română?

— Eram prin anul trei de facultate, aici la Cluj-Napoca, la litere, începusem practica pedagogică și aveam de susținut prima lectie, cu emoții, la Liceul Teoretic „Nicolae Bălcescu“. Am ținut lectia și apoi, împreună cu profesorul îndrumător, ne-am retras într-o sală să discutăm. Si profesorul mi-a spus: „Domnule Braic, ati mai predat?“ „Nu, n-am mai predat“, i-am răspuns. „Dar vă prițepeți foarte bine!“, a venit replica. Eu mai ținusem anumite discursuri, în unele contexte și aveam anumite deprinderi oratorice. Si el mi-a spus atunci: „Sunteți făcut să fiți profesor.“ Chiar în acel moment mă qândeam să renunț la litere și să încep o altă facultate. Cuvântul lui a avut greutate atunci și acela a fost momentul în care în sufletul meu s-a declarat dorința de a fi profesor. Cred că atunci mi-am descoperit vocația.

Sunteți considerat un profesor „cool“, iubit de elevi. Aveți un stil propriu de a vă propria de aceștia?

— Trebuie să menționez faptul că sunt unii elevi care îmi spun, uneori: „Dom' profesor, sunteți „cool““. De acolo am împrumutat titulatura de profesor „cool“. Dar cred că ei nu spun gratuit acest lucru. Elevii simt când un profesor își iubește materia și îi iubește pe elevi. Cred că acest sentiment de dragoste față de materie, față de elevi, mă ajută să am o relație foarte bună cu elevii. Cred că totul pleacă de la relații de respect, dar și de la prietenie care permite elevului să pătrundă puțin în lumea profesorului, în universul catedrei și să iubească materia, pentru că își iubesc profesorul. Pe acest fundament al unor sentimente calde, bune, sănătoase care se propaga la oră, profesorul poate apoi să construiască edificiul performanței, cunoștințelor și al deprinderilor.

De asemenea, foloseșc un limbaj potrivit, expresii pe care și ei le utilizează, mai ales că am și copii de vîrstă elevilor de gimnaziu și de liceu. Încerc să înțeleag mai bine lumea lor și să le vorbesc cu exemple din lumea lor, din qaminq, din texte literare care acum se lansează și se publică, din autori contemporani, texte pe care ei le citesc și cu care rezonează. Pentru că, să recunoaștem, sunt texte vechi, importante pe care trebuie să le știe dar cu care ei nu mai rezonează. Pisicile nu se mai joacă astăzi cu motocei, și deși pisici mai sunt, nu mai sunt atâtia motocei, cum erau pe vremea lui Creanqă. Dar avem telefoane mobile, smartphone-uri și chiar un capitol, în manualul de clasa a cincea, intitulat „Selfie“. Trebuie să vorbim pe limba lor și probabil acest limbaj mi-a adus titulatura de profesor „cool“.

Intrați, deci, în lumea lor. Este dificil să vă păstrați autoritatea de dascăl? Să fiți sever când e cazul?

— Este o dinamică și o linie fină de demarcație între a fi prietenul lor și a fi profesorul lor. Eu le spun întotdeauna așa: „Dacă voi mă veți considera cu adevărat profesorul vostru, eu vă voi considera prietenii mei. Dacă paradigma se schimbă și voi mă considerați prietenul vostru — și cu prietenii poti să faci ce vrei: poți să-i superi, să-i minti, să-i furi — atunci eu vă voi considera elevii mei și voi fi sever.“ Ei au înțeles că trebuie să aibă acel tip de respect față de persoana cu autoritate în clasă, și anume profesorul, care încearcă să și-i

în dorință lui de a-i schimba pe cei din Sărăceni, pentru că erau săraci. Ei bine, de la tema nuvelei, de la fluxul de idei emis de Slavici putem pleca în tot felul de dezbateri, precum: relația dintre lider și „followeri“, ca să mă exprim pe limbajul lor, sau cum un lider poate fi un „influencer“, nu doar verbal, ci prin exemplu personal. Clasa întreagă e juriul care decide cine a avut dreptate, nu profesorul, șiur, după ce le-am dat anumite instrumente de evaluare. Iată un model prin care ei devin subiecții propriei lor deveniri.

Interviu cu Lucian-Gabriel Braic, profesor de limba și literatura română în cadrul Liceului Teoretic „Onisifor Ghibu“ din Cluj-Napoca:

„Încerc să le transmit elevilor iubirea față de patrie, iubirea față de tricolor, iubirea față de imnul național“

facă prieteni pe elevi. Din această relație se dezvoltă apoi frumos și lectia, cu hoscintele, și, obligatoriu, deprinderile.

Ritmul tot mai alert al vieții face dificilă învățarea clasică. Cum îi ajutați pe elevii dvs. să redobândească abilitățile necesare studiului consistent?

— În primul rând, încerc să-i implic, cât de mult pot eu, și cât de mult pot ei, în demersul didactic. Atunci când elevii devin, din subiect al profesiei noastre, obiect, lucrurile nu funcționează bine. Ei nu sunt doar niște recipiente pasive care așteaptă să fie umplute de genialitatea profesorului, de atoștiința celui de la catedră. Nu. Ei trebuie activați. Si din obiecte ale educației, ei trebuie să devină subiecți. Cu alte cuvinte, să se implice direct. Si pentru aceasta, avem tot felul de activități și metode. Eu folosesc foarte mult metoda dezbatelerilor. Lor le place să-și susțină punctul de vedere, să-și exprime opinia și avem efectiv momente în care, la câte o oră, realizăm o dezbatere după, aş spune, aproape toate rigorile unei dezbateri reale. Cu două echipe, pro și contra, cu un subiect central care poate deriva uneori din ceea ce citim, din literatură. Spre exemplu, „Popa Tanda“, de Ioan Slavici. Relația dintre lider spiritual al satului și săteni a avut de suferit pentru că el era o fire energetică, batjocoroitoare chiar,

— Armata, dar și disciplina pe care o predați, apără valorile naționale: limba, cultura, memoria înaintașilor. Mai învață elevii despre patrie, patriotism?

— Nu știu ce învață la alte ore, la alți profesori, dar vă spun că la orele mele învață despre aceste valori. Încerc să le transmit elevilor iubirea față de patrie, iubirea față de tricolor, iubirea față de imnul național. Până la urmă, imnul nostru este literatură, este poezie. Îl studiem, facem apel la el, dar ne și punem un semn de întrebare: cât va mai rezista imnul în integralitatea lui? „Preoți cu crucea-n frunte căci oastea e creștină...“ Nu știu dacă UE mai dorește să defilăm sub un astfel de drapel. Până la urmă, „Pe-al nostru steag e scris Unire“, dar cumva, în mod invizibil, e scris și un semn — „In hoc signo vinces“ — și acesta este semnul crucii. Vom trăi și vom vedea. Noi îl vom apăra. Le spun elevilor: „Vreți să mergeți în străinătate să studiați. Foarte bine. Acumulați cât de mult, învățați cât de bine. Fiți primii. Dar întoarceți-vă în țară. Veniți și aplicați aici ce ați învățat.“ Si nu le spun doar în van, le dau exemplul meu. Aveam șansa să plec în SUA, mama mea lucra acolo, și am spus: „Mamă, vreau să fiu în țară, vreau să rămân aici, pentru aici îmi simt vocația și chemarea.“ Așadar, prin discuțiile pe care le avem, prin

textele pe care le studiem, încerc să le insuflu elevilor iubirea sinceră față de patrie, dorința de a rămâne aici.

Știu că vă pasionează și formarea de lideri, lucru pe care și armata îl are în prim plan. De unde a veni această dorință?

— Am citit mai multe cărți și într-o dintre ele am văzut, sau, mai degrabă, mi s-a revelat, un adevăr: nu există succese fără succesi. E extraordinar de important ca valorile noastre să se multiplice în cei care vin. E de datoria noastră ca valorile pe care le avem, discursurile pe care le tinem, credința pe care o clamăm ca patrie, ca neam, să reverbereze în cei care vin după noi. Prin definiție, profesorul este un lider, pentru că îi conduce „pe elevi în tainele cunoașterii. În clasă este autoritatea ultimă la care se face apel, dar trebuie și să devină un lider. Implicarea în arealul acesta al leadership-ului vine în urma lecturilor pe care le-am avut, mentorilor pe care i-am avut, de la care am primit anumite valori, pe care mă simt dator să le transfer altora și da, sunt bucuros că sunt doar o verigă în lanțul celor care, până la urmă, în mod sincer, de departe, poate, de ochii publicului, fără scăpătul vedetelor, influențăză, totuși, de pe frontul acesta al cunoașterii, care este la clasă.

Mi-a plăcut un gând din „Semeseuri pentru români grăbiti“, primul dvs. volum publicat: „Oamenii puternici au curajul să fie vulnerabili. Oamenii slabii, nu.“ Vă rog să-l comentați puțin.

— În primul rând, nu poti fi vulnerabil dacă îți lipsește curajul vulnerabilității, deschiderii, transparentei. Oamenii care ascund ceva au temeri: temere de a fi descoperiți ca fiind goi. Vezi împăratul gol (n.r. „Hainele cele noi ale împăratului“, de H.C. Andersen). Si atunci ne baricadăm față de ceilalți cu tot felul de titluri sociale, diplome, premii. Dar, până la urmă, noi suntem cei adevărați în sinea noastră profundă. Când ne recunoaștem vulnerabilitățile, când ne recunoaștem minusurile, îi dezarmăm pe ceilalți. Ei nu mai pot și nu mai au dreptul moral să atace. Când îți recunoști minusurile, limitele, până la urmă, ai șansa în primul rând să eviți atacurile celorlalți, iar dacă ele există, vor fi judecate, la rândul lor, ca fiind neoneste. Dacă îți recunoști limitele ai șansa să crești. Negând realitatea internă, minusurile și lipsurile, nu poti decât să trăiești într-o minciună. Așadar, admîndu-le, știi că acela poate fi un punct de plecare înspre o dezvoltare ulterioară. Altfel, te consideri ceea ce nu ești. Spre exemplu, la o ultimă sedință cu părintii, am recunoscut că, inițial, deși sunt foarte bun prieten cu calculatorul, nu am știut să fac școală online. Si asta am văzut că le-a plăcut. I-a dezarmat. Au văzut în mine un partener de dialog, nu unul care le știe pe toate.

**Maistru militar
Radu CIOLOCA**

Din istorisirile veteranilor de război – slt. (rtr.) Ioan Danciu

Sunt oameni care au scris istoria. Au căutat surse, au studiat documente, au cules mărturii și a pus cap la cap informații. Sunt oameni care au trăit istoria. Au fost prinși în evenimente importante sau chiar le-au determinat într-o anumită măsură, de cele mai multe ori nerealizând că firescul vietii lor va deveni o filă de istorie pentru generațiile viitoare. Unul dintre cei mai optimiști oameni pe care l-am întâlnit este sublocotenentul (rtr.) Ioan Danciu, din Cluj-Napoca. După doi ani de prizonierat și o viață lungă, marcată de greutăți, la 99 de ani încă este de părere că viața este frumoasă și merită trăită.

Veteranul de război Ioan Danciu s-a născut în anul 1922, în primele zile ale lunii aprilie. Primul Război Mondial, încheiat nu de multă vreme, îi crucease tatăl. Fiind doi frați, doar unul a fost luat la oaste, celălalt rămânând să îngrijească familia. Dacă ar fi plecat tatăl lui Ioan, probabil aceste rânduri nu s-ar mai fi scris, pentru că unchiul nu s-a mai întors de la război. Oasele i-au rămas undeva prin Germania.

Părinții nu au fost generoși cu povestirile și nu i-au dat multe informații despre război. Războiul a fost „rău și greu”, mărturisește acesta, aşa cum avea să fie și cel de-Al Doilea. Însă până la acesta, Ioan Danciu a făcut școală în satul natal, Miluani, din comuna Hida, din județul Sălaj, pe vremea când erau săpte clase în sat. Astăzi, nu prea mai sunt nici copii. A muncit alături de familie la lucrul câmpului, fiindu-i dragă agricultura, chiar și mai târziu, după război. Pentru un om care a îndrăgit pământul, cu roadele lui, cu truda urmată de recoltă și de făgăduință încă unui an de trai, războiul este cu atât mai oribil. Frângere și răpește tot ce e mai sacru în acel spațiu în care familia vietuiște în tihăna.

Cea mai veche amintire pe care o are, extrem de vie și astăzi, este ca o carte poștală în care se vede alături de tatăl său, mergând să are câmpul, cu un plug tras de vite. Aveau doar un plug atunci. O lume idilică, leuată cumva, de o alta, de după război, în care au devenit mai înstăriți, dar au fost furăți de un alt inamic, din interior, ce îi împovăra cu cote grele, cu impozite insuportabile mari și cu un rapt al avutului agonisit din greu. Un inamic la fel de nemilos, în fața căruia tatăl plângea de supărare și de nepuțință.

Între aceste două lumi și-a făcut loc războiul. A auzit de el de la radio. Își amintește că a început toamna și s-a terminat înspre vară. Așa, ca orice furtună peste care răsare, victorios, soarele. Tăvăluul luptelor l-a cuprins în 1943 și l-a dus până în Germania, mai mult pe jos. S-a întors abia în 1945, la final. Erau vremuri tulburi, în care o vorbă înțeleasă greșit făcea adesea diferență dintre viață și moarte. Au fost luati 57 de ostași, 27 de maghiari și 30 de români, pe care rușii voiau să îi ducă în Rusia, iar americanii îi conduceau spre Germania. În Cehoslovacia, într-un tren de marfă, unii s-au ascuns în wagonul de cărbuni, iar soldatul Danciu, cu ajutorul mecanicului, s-a as-

cuns într-o ladă, în care a stat până la Brno (în Cehia de astăzi). Un prim moment crucial, care putea să-i stabilească alt destin. Au ajuns însă cu bine într-un spital din Germania, unde transportau răniți și îi îngrijeau cum puteau. Raidurile făceau ravaqii adesea, dar spitalul în care era a scăpat.

Își amintește că, în vremea aceea, cerul devinea adesea plumburiu, întunecat de puzderia de avioane, venite să prăpădească totul: „Odată, orașele le-au ras... au rămas așa, ca după cum seceri grăul. Nu se mai vedea nimic acolo. Si am întâlnit o băbuță, avea cam 65–70 de ani, și o salut în germană și o întreb căți au murit. Si a spus că au fost 20.000 și au rămas 8. Într-un oraș mic! Dar unde au fost un milion...! Căți au murit acolo...?“

Cu bombardamentele și cu tancurile care zdoreau totul în cale i-a fost cel mai greu. Nu mai erau orașe întregi, nici fabrici, doar cele din sate mai scăpau. A avut parte însă și de perioade de liniște. Prizonieratul relativ în care era, sub ocupația americană, avea înțelegerile lui, care se respectau. Au făcut un „contract“ că ii vor trata pe răniții americanii. Cele cîteva cuvinte uzuale, pe care le-a prins din zbor, atât în engleză, cât și în germană, i-au folosit.

și îi acoperea pe toți cu fân“, rememorează veteranul de război unele din puținele momente în care se bucurau de o captivitate mai usoară.

În rest, dimineața făcea instrucție, cu armamentul de infanterie, iar după-amiaza școală sanitară: cum să acorde primul-ajutor, cum să îngrijească răniții. A fost unul dintre lucrurile foarte bune pe care le-a trăit atunci. Dacă ar fi vrut, după război, ar fi putut rămâne acolo în armată, cu această calificare. Aveau și marșuri de 50–60 de kilometri, pregătindu-se, în continuare, de război. Odată, au ajuns până în Slovacia, altă dată în Ungaria. Într-un astfel de drum a trecut iarăși printr-o experiență ce îi putea fi fatală. „Am umblat destul, dar nu mi-a fost frică deloc. Alții plângneau, eu n-am avut habar. Asta e și firea omului, iar acolo te formezi în ne-păsare. Acolo habar nu ai. În mine s-a tras și habar n-am avut. Nici n-am știut. Am văzut că mă ochește, dar...“, își amintește momentul în care moartea a trecut, a nu știu câtă oară, pe lângă el.

Finalul războiului, deși așteptat, a fost, cu toate acestea, o surpriză. Căutau alimente, potrivit rației alocate pe cartela, când dintr-o dată au început să sună toate sirenele. Si-a zis: „Se termină războiul...!“ Si așa a fost. Americanii i-au lăsat să plece, în haine militare, dar pericolele nu se terminaseră: „Rusii te luau de pe drum, dacă te prindeau. «Hai la Siberia!» În Siberia au fost duși și au stat în mină, și câte 4–5 ani. Aveam un om care a fost morar și povestea că și pe el l-au dus și a spus că erau pe trenul de marfă și le dădea câte o sticlă de 600–700 de ml de apă, așa cum

salut. Frumos a fost. Aceea a fost cea mai frumoasă zi din viața mea...“

La scurt timp s-a pregătit de nună, însă pe când să aibă loc fericitul eveniment, l-au chemat din nou în armată, pentru trei luni de pregătire. Apoi a făcut, în sfârșit nunta, îmbrăcat în haine militare.

Viața de după război a avut frumusețile și greutățile ei. Din fericire, părintii îi trăiau. S-a reapucat de agricultură, a construit o sură mare, și-a făcut un pluq și un car pentru animale. Iarna, lucra în croitorie.

Aveau așa de mult teren că uneori semănătul dura două săptămâni. „Am avut șapte hectare de teren, iar pășunea a fost cam un hecator. Aveam două care, ca bogații, și două pluguri. Numai cal și căruță n-am avut. Era cu spor cu două pluguri, făceam într-o zi cât vroiam. Si mergeam la seceră. Am fost uniți: cu frați, cu surori, cu unchi, cu mătuși, mergeam în grup, așa căte șapte-opt la seceră. Un hecator era gata până seara, cu coseale. Frumoasă viață!“, își amintește nostalgic veteranul Danciu, spunându-ne că până la 83 de ani cosea încă, era văzut în brazdă, la coasă.

Viața i-a fost tulburată, în această perioadă, doar de colectivizare, care lua tuturor tot ce se putea lua, iar pentru restul impunea cote. Din fericire, nu s-a lăsat doborât și a trecut și peste aceste greutăți. A avut copii, a construit o casă și i-a văzut pe toți la casa lor. Copiii i-au adus nepoți, cu care obișnuia să colinde pădurile Sălajului, la cules de ciuperci. „Hai, bunicule! Venim!“, spuneau aceștia, irezistibil, și singura grija era să nu-i piardă prin codri. L-au fost și îi sunt bucuria vietii de astăzi.

Acum, la aproape 100 de ani, deși nu mai e rezistent ca în tinerete, încă se plimbă în jurul blocului. Amintirile nu île poate lăsa nimeni, iar viața... căt o da Dumnezeu. „Iaca am ajuns la anii 99 și o lună. Atâtă-s acum. Nu știu ce-o fi mâine, dar până aici... așa mai impiedicat, dar m-am dus“, rezumă veteranul, în cuvinte simple, o viață ce aproape a îmbrățișat un secol.

„Așa era firea mea. Am vrut să învăț, să știu, și a contactat mult că știam câteva cuvinte. Am prins repede. Știam și numărăm căți soldați suntem, aveam cartela fiecare, aveam legitimație de militar, eram aranjați destul de bine, dar fără arme. Când au venit, ni le-au luat pe toate americanii și le-au închis într-o cameră. Acolo a fost un loc ferit, lângă Olanda, și un loc frumos. Ori în casă, ori cum ne plăcea nouă, în podul surii, unde era fân. Si când intram întrebam unde dormim și arătam cu degetul spre pod, că era fân, trifoi. Apoi unul stătea de pază

se dădea la militari. Apa să gătă în două zile și au murit de sete. Ii aruncau acolo în zăpadă. A fost batjocură de feclori. Acolo era mormântul, în zăpadă. Mureau, vă dați seama, două săptămâni să nu bei apă...! După 8–9 zile începi să te uști și apoi cazi jos.“

Drumul până acasă, făcut pe jos și cu trenul, a durat 35 de zile. Mama lui era pe prispa. Când l-a văzut, a înlemnit de uimire. Își amintește și astăzi atmosfera. Era ca un vis frumos. „La 1 iunie am intrat în sat. Era plin hotarul de oameni, tot făceam semne cu mâna de

80 de ani de parașutism militar

La 10 iunie 1941, prin apariția și dezvoltarea parașutismului militar în armata română, țara noastră s-a înscris în contextul general al evoluției acestei categorii de forțe la nivel mondial. Istoria celor opt decenii de existență a parașutiștilor militari a fost cuprinsă într-o multitudine de lucrări, care au surprins atât apariția, evoluția, cât și importanța lor în ansamblul forțelor armate ale unui stat. În Arhivele Militare Române, se află și Decretul-lege nr. 93 din iunie 1941, care reprezintă actul de naștere al parașutismului militar în România.

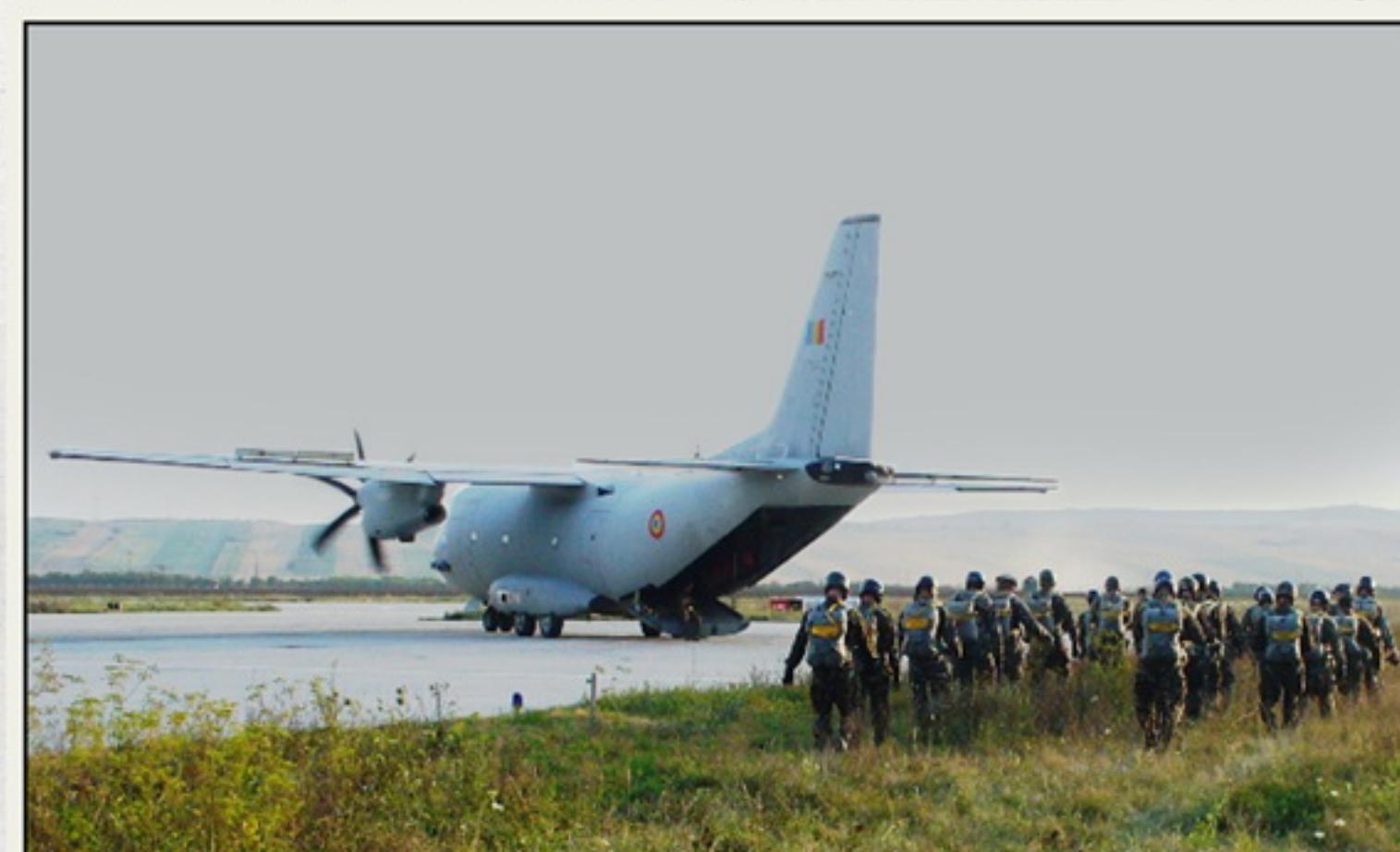
Conform cuprinsului Decretului-lege „Pentru înființarea, organizarea și funcționarea unităților de infanterie aeriană din cadrul Aeronauticăi Militare“, recrutarea militarilor se asigură prin ofițeri și subofițeri activi, precum și din trupă „în proporția fixată anual de către Marele Stat Major al Aerului“. Atât pentru unitățile de infanterie transportată, cât și pentru unitățile de parașutiști, recrutarea presupunea detașarea militarilor pentru un stagiul de trei ani. După terminarea stagiului, Subsecretarul de Stat al Aerului putea „reține“, în Aeronautică, elementele necesare încadrării unităților sau școlilor acestei structuri, ca instructori parașutiști. Personalul „reținut“ în Aeronautică peste termenul de cinci ani de la data brevetării sale ca parașutist avea posibilitatea de rămânere definitiv în cadrul Aeronauticăi Militare, spre a încadra fie unități de infanterie aeriană, fie unități sau formațiuni de aviație.

Conform aceluiași document, pentru a încadra funcții în aceste unități de elită, viitorii parașutiști trebuiau să îndeplinească unele condiții generale de admitere:

- Pentru infanteria transpor-

tă erau necesare detinerea cetățeniei și a originii române, vârstă maximă de 28 de ani, să prezinte notările șefilor ierarhici și să fie perfect sănătos.

era de 18 ani, iar cea maximă de 24 de ani. Alte condiții prevedea să vorbească una din limbile străine hotărâte anual de Marele Stat Major al Aerului, să posedă notările șefilor ierarhici din care să reiasă specialitatea în care a fost instruit în arma sa de origine și că face parte din trăgătorii cei mai buni, că are aptitudini militare, destoinice, curaj, conștiinciozitate și o sănătate perfectă. Subofițerii și oamenii de trupă trebuiau să aibă la bază cel puțin 4

De asemenea, era necesar să facă parte din „bunii trăgători“. În cazul oamenilor de trupă, aceștia trebuiau să aibă absolvit cursul primar și să fie admisi la examenul medical la prezentarea în unitățile infanteriei aeriene.

• Pentru unitățile de parașutiști, pe lângă detinerea cetățeniei române și a originilor etnice românești, vârstă minimă

clase secundare sau echivalentul lor și să fie admisi la examenul medical de intrare în Școala de Parașutiști, situație menținută și la examenele medicale anuale, pe timpul stagiului în infanterie aeriană. După terminarea celor trei ani în infanterie aeriană, aceștia erau repartizați Aeronauticăi Militare, pentru mobilizare, timp de maximum doi ani, în măsura

nevoilor completării efectivelor.

Unitățile de origine erau obligate să aducă curs militarilor care să manifestă dorința de a deveni parașutiști. Examenul constă din: o probă scrisă, în limba română, privind pregătirea militară și de specialitate a armei de origine a candidatului, o probă orală în una din limbile străine pe care le posedă candidatul, probe de tragere cu arma individuală și P.M.Z.B., orientare și luptă în teren care să evidențieze gradul de pregătire a candidatului în instrucția individuală și de specialitate. Examenele medicale și probele practice erau eliminatorii.

În prezent, începând cu anul 2001, parașutiștii militari se regăsesc în cadrul FTR, iar accederea în rândurile celor care poartă mult râvnita beretă visinie „cerne“ militarii, atât prin specificul examenelor, medical, teoretic și practic, cât și cel al instrucției specifice. Astfel, după ce se face dovada atingerii unui nivel foarte bun de pregătire fizică și psihică și de indemnare pe parcursul orelor de instruire specifică, cei care au îndrăznit să își dea examenul maturității în ușa avionului și să execute cele cinci săuturi cu parașuta pentru a fi brevetati, vor avea dreptul să poarte însemnele de parașutist militar: bereta bordo, insigna de parașutist militar, ecusonul de parașutist militar, iar în buzunar vor păstra cu bucurie și împlinire brevetul de parașutist militar.

La mulți ani tuturor camarazilor, cer senin și voalură întinsă!

 Platonier-major
Ovidiu SFIRIAC

Suprarealismul și creația lui Victor Brauner

Curent literar și artistic ce apare în prima jumătate a sec. XX în Franță și se răspândește ulterior în toate țările lumii, suprarealismul pune accentul pe activitatea spontană a imaginației și pe exploatarea zonelor iraționalului în creația artistică. Primul care a utilizat acest termen legat de creația artistică a fost Guillaume Apollinaire, în Les Mamelles de Tirésias, subtitrată „Dramă suprarealistă“, reprezentată în 1916.

Incepurile mișcării sunt legate de grupul (nonconformist și antiburghez) din revista pariziană Littérature (1919), condusă de André Breton, Louis Aragon și Phillippe Soupault, care captează tot mai mult din îndrăzneala spiritului înnoitor și agresiv al dadaismului. În România, suprarealismul a fost teoretizat și practicat de revistele „Alge“ și „Urmuz“, și urmarea pătrunderea artei în planul subconștientului, al visului, al delirului, dincolo de controlul conștiinței.

În anul 1916, de la fereastra autobuzului în care se află, André Breton zărește la o expoziție tabloul „Creier de copil“. Pânza, al cărei autor este Giorgio De Chirico, îl fascinează. În anul 1924, adreseză o întrebare fundamentală: „Este, oare, posibilă o pictură supra-

realistă?“ La această întrebare vor răspunde, în stil propriu, Max Ernst, Joan Miró, André Masson, Yves Tanguy, Salvador Dalí, René Magritte și Paul Delvaux, personalități întregite de artiști la fel de talentați, deși mai puțin cunoscuți, cum ar fi artista americană Kay

dore (Teddy) Brauner, respectiv cununat, mai târziu, al folcloristei și artistei plastice Lena Constante.

În 1924, la 26 septembrie, are loc prima sa expoziție personală, la „Galeriile Mozart“ din București. În această perioadă îl întâlnește pe poetul Ilarie Vo-

Sage sau românul Victor Brauner.

Victor Brauner (n. 15 iunie 1903, Piatra Neamț) este al treilea din cei șase copii ai lui Deborah și Herman Brauner, un fabricant de cherestea din Piatra Neamț, și este cunoscut ca pictor, sculptor și poet, și frate al etnomuzicologului Harry Brauner și al fotografului Théo-

ronca, cu care va înființa revista „75 HP“, în care publică manifestul „Pictopoezia“ și un articol „Supra-riationalismul“. În perioada 1928–1931 colaborează la revista „Unu“, revistă de avant-gardă, cu concepții dadaiste și suprarealiste, în care publică reproduceri după majoritatea tablourilor și desenelor sale.

În 1930 se instalează la Paris, pe strada Moulin Vert, în același imobil cu Giacometti și Tanguy, și îl întâlnește pe Brâncuși, care-l inițiază în arta fotografică. Tot în această perioadă, se împrietenește cu poetul Benjamin Fondane și Yves Tanguy, care-l va introduce mai târziu în cercul suprarealiștilor. În 1933 are prima sa expoziție personală la Paris, la „Gallerie Pierre“, prezentată de André Breton. Sunt expuse o serie de tablouri, în care tema ochiului din „Autoportretul cu ochiul scos“ din 1930 (a trăit toată viața cu senzația că, la un moment dat, un accident stupid îi va mutila față) e mereu prezentă. „Puterea de concentrare a domnului K“ și „Straniul caz al domnului K“ sunt tablouri pe care André Breton le compară cu piesa „Ubu Roi“ a lui Alfred Jarry, „o imensă satiră caricaturală a burgheziei“. „Preludiul la o civilizație“, din anul 1954, a lui Victor Brauner, este singura lucrare românească din cele două milioane de obiecte de artă ale Muzeului Metropolitan din New York, fiind considerată cea mai valoroasă dintre operele din a doua parte a vieții, și una dintre cele mai importante picturi românești din toate timpurile.

 Emil MORITZ

HOROSCOP**BERBEC**

Aveți parte de o perioadă care devine armonioasă, dacă și voi veți fi dispusi să faceți ceva pentru asta. Cel mai bun lucru pe care îl faceti este să recunoașteți că nu le știți pe toate.

TAUR

Cercul relațiilor umane este pozitiv influențat, la fel și carisma proprie a nativilor din Taur. Dar nu trebuie să exagerați și să abuzați în această perioadă de terțe persoane.

GEMENI

Trebuie să vă ocupați de afacerile ce treneau ză de mai mult timp. Perioada favorabilă comunicării, așa că informațiile și întâlnirile aduc unele avantaje.

RAC

Abordați cu succes schimbări, mai ales în domeniul social. E nevoie de tact și diplomatie în relațiile cu cei apropiati. Perioada este bună pentru a vă atinge scopul urmărit.

LEU

Este nevoie de o atmosferă frumoasă în familie, dar nu o puteti crea de unul singur. Cei din jurul vostru vor fi mai ușor de atrași, dacă acceptați și sugestiile și opiniile lor.

FECIOARA

Este bine să nu vă asumați niciun risc major. Nu semnați acte oficiale sau contracte, dar susțineți-vă opinile în probleme importante ce vă macină de un timp.

BALANȚA

Ar fi bine să căutați soluții pentru a tempera conflictele mai vechi. Vă veți convinge că pacea e mai bună întotdeauna. Trebuie să fiți mai maleabili.

SCORPION

Ati făcut unele economii. Gândiți-vă cum să-i împărtășiți mai bine. Ideal este ca o parte să fie folosiți pentru casă, și ce rămâne pentru vacanță mult dorită.

SĂGETĂTOR

Finalizarea unor proiecte profesionale, sau sociale nu trebuie amânată. Este nevoie de concentrare și decizii înțelepte. Nu evitați să socializați.

CAPRICORN

Trebuie să vă întâlniți cu prietenii și să vă destindeti. Problemele ce nu sunt urgente pot să mai aștepte, dar nu uitați de planuri. Este nevoie de ceva nou... în abordare.

VÂRSĂTOR

Se simte oboseala, dar nu trebuie să cedați. Mai este puțin și vine perioada de concediu! Dar asta nu exclude posibilitatea de a vă distra puțin până la concediu.

PEȘTI

Credeti că sunteți în criză de timp, și sunt o mulțime de treburi de rezolvat? Ocupați-vă de ele secvențial, luati-le pe rând. Nu trebuie să fiți prinși în jocuri riscante.

STELUȚĂ*

AMENINȚARI CIBERNETICE ÎN ROMÂNIA

La finele lunii mai, Centrul Național de Răspuns la Incidente de Securitate Cibernetică (CERT-RO) a înregistrat o serie de notificări și alerte privind un val de emailuri transmise din partea unor grupări infracționale. Utilizatorii sunt anunțați prin intermediul unor mesaje false, de tip „sexortion scam email”, că dispozitivul pe care îl folosesc a fost infectat cu malware și că infractorii cibernetici au preluat controlul asupra acestuia.

Prin această amenințare cibernetică, utilizatorii sunt notificați fie că au fost filmati cu camera web a dispozitivului utilizat în ipostaze intime, fie că au vizitat site-uri cu conținut pornografic, urmând ca acțiunile lor să fie trimise către toate contactele din agenda utilizatorului, pentru a afecta reputația potențialei victime. Spre deosebire de cazuri anterioare, atacatorii nu oferă o „dovadă” pentru a demonstra controlul asupra dispozitivului compromis sau veridicitatea celor scrise, metoda urmărind declanșarea unei reacții de panică a posibilei victime cu sco-

pul de a o determina să plătească suma cerută în cel mai scurt timp. Practic, infractorii cibernetici transmit astfel de mesaje în mod nediscriminatoriu și automatizat, la un număr foarte mare de adrese de email, așteptând ca unii dintre destinatari să reacționeze la email și să intre în dialog cu gruparea infracțională. Se mizează exclusiv pe faptul că unii utilizatori vor dori să își prote-

Era digitală

jeze reputația și vor plăti suma cerută, fără a cere o altă opiniune din partea unei persoane avizate.

Pentru evitarea unor astfel de situații neplăcute, utilizatorii trebuie să respecte următoarele recomandări:

- să nu răspundă la email-uri de acest tip, primite de la persoane necunoscute;
- să verifice sursa email-ului primit, de fiecare dată când li se pare ceva suspect;
- să acorde o atenție sprijină corectitudinii gramaticale a textului din email — lipsa unor diacritice, greșeli de sintaxă și o exprimare nenaturală

Dantură sănătoasă la copii

Conform unor statistici la nivel național, în ultimii ani, tot mai mulți părinți au devenit conștienți de importanța menținerii sănătății dentare a copiilor încă din primii ani de viață. Conform specialiștilor din domeniu, este foarte important să punem accent pe prevenirea și tratarea leziunilor dentare la copii, menținerea sănătății orale din primele stadii ale copilăriei, astfel încât să se poată stabili o ocluzie dentală corectă de la eruptia primelor dinți temporari până la stabilirea ocluziei finale în dentitia permanentă.

Principalele probleme dentare semnalate în rândul copiilor sunt cariile dentare și complicațiile acestora, leziunile pulpare și periapicale, traumatische dentare, dezvoltarea anomală, anomaliiile dento-maxilare sau obiceuirile vicioase. Însă cea mai frecventă afectuie dentară a copiilor este caria, acest lucru depinzând de obiceiurile alimentare, de menținerea unei igiene orale optime și de anatomia dinților temporari. Cariile neglijate la nivelul dinților de lapte duc la probleme ce afectează următoarea

dentitie, adică dintii permanenți, astfel încât este extrem de importantă menținerea sănătății orale la orice vîrstă. Pentru a preveni acest lucru este important ca după periajul dental efectuat seara înainte de culcare, copilul să nu mai mănânce sau să mai bea nimic în afară de apă. De asemenea, este contraindicat laptele sau ceaiul îndulcit.

Pentru evitarea neplăcerilor cauzate de cariile sau problemele ortodontice specifice, se recomandă:

- periajul dinților copiilor imediat după aparitia primului dințișor, de la vîrstă de 5–6 luni
- utilizarea unei paste de dinți cu fluor adaptată vîrstei
- limitarea consumului de sucuri, băuturi acidulante, de dulciuri, mai ales cele lipicioase (tip caramele)
- periajul zilnic efectuat acasă trebuie completat cu tratamente specifice copiilor în cabinetul stomatologic
- igienizarea profesională în cabinet, aplicarea de geluri concentrate cu fluor la 6 luni
- sigilarea sănătății dentare
- decondiționarea obiceiurilor vicioase prin dispozitive ortodontice simple.

■ Orizont militar

sunt semne că s-au folosit instrumente de traducere automată dintr-o altă limbă.

O altă amenințare cibernetică, de această dată fiind vizate terminale mobile, a fost observată recent în România. Denumit FluBot, noul malware infectează telefoanele din întreaga lume cu scopul de a accesa parolele și cardurile bancare salvate pe acele dispozitive. Un SMS care pare trimis de un prestator de servicii real, cel mai adesea o firmă de curierat, le cere utilizatorilor să acceseze un link și să instaleze o aplicație pentru a urmări livrarea unui colet fictiv. Aplicația pretinde că este un software sigur dar, în realitate, este o componentă malware. Odată instalată aplicația, FluBot solicită permisiuni suplimentare pentru accesarea agendei telefonului, obține controlul asupra dispozitivului și generează SMS-uri cu trimitere la linkurile frauduloase.

Utilizatorii sunt sfătuți să nu acceseze link-ul sau să instaleze aplicații din surse necunoscute și să șteară SMS-ul primit.

**Plutonier-major
Ovidiu SFIRIAC**

Trei babe senile merg în vizită la o a patra. Cum le vede, gazda zice:

— Vă fac câte o cafea?
— Sigur, răspund celelalte.

Cafeaua se face și se bea. După vreo jumătate de oră gazda zice:

— Vă fac câte o cafea?

— Sigur, răspund celelalte.

Cafeaua se face și se bea. Și faza se mai repetă de câteva ori. Într-un final cele trei babe pleacă și două dintre ele vorbeau pe stradă:

— Auzi tu, soro, am fost și noi la prietena noastră și nu ne-a dat și ea măcar o cafea.

A treia, auzind dialogul zice:

— Bine fată, ați fost pe la ea și mie nici nu mi-ați spus!

— Ia spune, Bulă, cu ce seamănă economia noastră de piață? întrebă profesoara.

— Cu un vapor...

— Cum vine asta?

— Păi, doamnă profesoară, nu-i aşa că economia noastră de piață abia se ține pe linia de plutire?

— Așa-i.

— Se clatină din toate părțile?

— Se clatină.

— Îți vine să vomiți?

— Îți vine.

— Poți să cobori?

— Nu poți!

— Păi vedete...?!

UMOR

— Dumneata într-adevăr ai 114 ani, moșulică?

— Exact!

— Și ce ai făcut de ai ajuns la o vîrstă aşa de înaintată?

— Am avut răbdare!

— Eu am ajuns în sfârșit la o înțelegere cu soția mea. O zi mă duc eu la cumpărături, o zi ea.

— Și sunteți mulțumiți?

— Bineînteleș! O zi brem, o zi mâncăm...

REDACTOR-SEF

Căpitán IONUȚ SUCIU

Int. 0418

0264/590669

SECRETAR GENERAL
DE REDACȚIE

Int. 0366

SECRETARIAT TEHNIC
DE REDACȚIEPlutonier-adjunț principal
ȘTEFAN VIOREANU(corespondență-expediție)
Int. 0218

Maistru militar clasa a III-a

RADU CIOLOCA

Plutonier-major

OVIDIU SFIRIAC

EMIL MORITZ

(fotoreporter)

Int. 0228

TIPOGRAFI

Plutonier-adjunț

DOREL BADIU

Sergent-major

CATALIN BUJOR

Caporal CALIN VADAN

SABIN STINA

Int. 0385

RESPONSABIL DE NUMĂR

EMIL MORITZ

ADRESA REDACȚIEI

U.M. 02565/A, Cluj-Napoca,
Piața Ștefan cel Mare nr. 1—3
cod. 400133

Tel. 0264/590563 int. ...

Fax 0264/590557

ISSN 1842—3434

e-mail: orizontmilitar@yahoo.com

B. 0362 C. 306

Opiniile exprimate în articolele publicate sub semnătura autorilor au caracter strict personal și nu angajează în vreun fel răspunderea edito- rului sau a redacției. Manu- scrișele nu se înapoiază.

Pentru redactarea paginii „Mapamond“ — Actualitatea militară internațională — sunt folosite informații preluate de la principalele agenții de presă, precum și din publi- cațiile de specialitate naționale și internaționale.

*Actualitatea militară internațională**„Şabla – 2021”*

Vineri, 4 iunie, trei avioane de vânătoare MiG-29 din Brigada 204 Aviație a Forțelor Aeriene Sârbe au aterizat pe aerodromul Graf Ignatievo de lângă Plovdiv, Bulgaria. Potrivit unui comunicat de presă al Ministerului Apărării de la Sofia, aeronavele au fost dislocate în vederea participării la exercițiul tactic cu trageri de luptă „Şabla-2021”, al Forțelor Aeriene Bulgare, cu participare internațională. Exercițiul se va desfășura în perioada 7—17 iunie 2021, în poligonul militar bulgar Şabla de la Marea Neagră, situat la aproximativ patru km de frontieră cu România, în timp ce activitățile cu aviație vor fi executate până pe 11 iunie.

Partea bulgară va folosi tot avioane MiG-29, piloții celor două țări urmând să exerseze trageri de luptă cu tunul de bord și lansări de bombe și rachete aer-aer. Pentru atacarea tăncilor, aeronavele vor trebui să zboare aproximativ 350 km de la aerodromul Graf Ignatievo, aflat în zona central-sudică a Bulgariei.

În afară de avioane, la exercițiul vor participa și subunități de apărare antiaeriană din cele două țări, precum și din cadrul trupelor americane dislocate în Europa. Partea sârbă va executa trageri de luptă cu complexe de rachete antiaeriene „Neva” și „Kub”, de proveniență sovietică, din înzestrarea Brigăzii 25 Rachete Antiaeriene.

Militari sârbi au mai executat trageri de luptă în zona bulgară a Mării Negre în anii 2010, 2011, 2013, 2017 și 2019, se precizează într-un comunicat de presă al Ministerului Apărării de la Belgrad. Aeronavele MiG-29 ale Serbiei participă pentru a treia oară la exercițiul „Şabla”, contingentul sârb dislocat în acest an pe teritoriul Bulgariei fiind format din 120 de militari.

Noi districte captureate de talibani în Afganistan

La finalul primei săptămâni a lunii iunie, talibanii au reușit capturarea a două districte situate în două provincii diferite din Afganistan, care se adauqă la acțiunile lor militare recente. Aceștia au preluat controlul asupra districtului Shenkai din sudul provinciei Zabul, după o săptămână de lupte grele și un asediu asupra districtului, conform informațiilor furnizate de consilierii locali Asadullah Kakar și Abdul Rahman Hotak. Militanții talibani au reușit să taie toate căile de aprovisionare înainte de a-l căuci, au spus oficialii.

De asemenea, districtul Gizab din sudul provinciei Uruzgan a intrat vineri sub controlul talibanilor, după o luptă

prelungită cu forțele de securitate, au declarat membrii consiliului local din provincia învecinată Daikundi. Un membru al parlamentului din Uruzgan, Bismillah Jan Mohammad, a confirmat, de asemenea, informațiile. Nu există informații imediate despre pierderile cauzate de ciocnirile din cele două districte. Au fost raportate, de asemenea, lupte grele în districtul Deh Yak din provincia sud-estică Ghazni, care a fost pe punctul de a cădea în mâinile talibanilor.

În același timp, ciocnirile din districtul Farsi al provinciei Herat din vestul țării s-au soldat cu cel puțin nouă polițiști morți, potrivit lui Ahmad Karokhi, membru al consiliului

ta sărbătorim cea de-a 50-a ediție Baltops — exerciții care stau la baza capacitatea noastre de a coopera” — a declarat comandanțul exercițiului, viceamiralul american Gene Black. Amințim că exercițiile Baltops au fost organizate anual, în perioada mai-iunie, din anul 1971, organizatorul lor fiind Marina SUA în Europa.

Operațiunea**„Allied Sky”**

Recent, state NATO, printre care și România, au participat la o operațiune amplă, pentru a da un avertisment puternic Rusiei. Operațiunea a

provincial. De săptămâni întregi, luptele au continuat în multe districte ale acestei provincii vestice. Talibani au capturat deja patru districte, inclusiv unul din apropierea capitalei Kabul, de la începutul lunii mai. Talibani au intensificat atacurile asupra capitalelor provinciale, centrelor raionale și bazelor mari de securitate, în urma retragerii forțelor internaționale din Afganistan, proces început pe 1 mai, retragerea urmând a fi finalizată până la 11 septembrie.

Exerciții NATO**în Marea Baltică**

Duminică, 6 iunie, NATO a dat startul celor mai ample exerciții ale forțelor maritim-militare internaționale în Marea Baltică — „Baltops 2021”. Potrivit informațiilor serviciului de presă al Marinei germane din Kiel, la manevre, care vor dura până pe 18 iunie, sunt implicate în total 40 de subunități navale, 60 de avioane și în jur de 4.000 de militari. La exercițiul participă 16 țări NATO, plus Finlanda și Suedia. „Baltops 2021” vor avea loc în două etape și au început în Strâmtoarea Danemarcei, unde vor fi desfășurate acțiuni în locuri înguste pe mare. Pentru prima dată, aceste exerciții vor include elaborări de tactici de apărare în cazul atacurilor cibernetice.

Zona de manevre se va muta treptat spre estul Mării Baltice. Pe coasta Lituaniei este planificată practicarea debarcării trupelor de desant. „Anul aces-

făcut parte dintr-un exercițiu NATO amplu, condus de grupul de lucru al bombardierelor din Forțele Aeriene SUA. Operațiunea „Allied Sky” a reunit aproape 100 de avioane, din 22 de state membre NATO. Acestea au zburat peste toate țările care formează alianța nordatlantică, într-un interval de 12 ore.

Avioanele NATO și bombardiere nucleare americane au zburat peste spațiul aerian al statelor membre NATO pentru a-și arăta „superioritatea aeriană”, potrivit The Sun. Imaginele prezentate de publicația britanică arată bombardiere americane B-52 Stratofortress care alimentează cu combustibil lângă Scoția, după un zbor în Spania. De asemenea, avioane Typhoon ale RAF s-au răspândit pe cerul Marii Britanii pentru a escorta aeronava SUA.

Prințul Comandamentului Aerian Aliat NATO și al comandanțului general al USAFE-AF AFRICA, s-a precizat faptul că: „Misiunile bombardierelor demonstrează credibilitatea forțelor noastre pentru a aborda un mediu global de securitate, mai divers și mai incert decât în orice moment din istoria noastră. Misiunea de azi este o demonstrație extraordinară a superiorității aeriene NATO și împreună nu va exista nicio provocare pe care să nu o putem aborda.”

Într-o altă demonstrație de forță pentru Rusia, forțele britanice au condus recent o serie de misiuni cu portavionul HMS Queen Elizabeth înaintea călătoriei sale în Marea Neagră.

Plutonier-major Ovidiu SFIRIAC

,,WIND SPRING 21” – desfășurare de forțe în Bogata

Timp de două săptămâni, Brigada 81 Mecanizată „General Grigore Bălan“ a executat, în poligonul Bogata–Stejeriș, exercițiul „Wind Spring 21“, ce a avut un caracter întrunit și a angrenat aproximativ 400 de militari și 100 de mijloace tehnice, fiind conectat și cu alte exerciții desfășurate pe teritoriul național.

Având ca obiectiv principal perfectionarea deprinderilor de planificare, organizare și conducere a acțiunilor comandamentelor unităților subordonate brigăzii, precum și îmbunătățirea capacitatei acționale a forțelor, exercițiul a demarat, după partea inițială, de pregătire, cu o serie de proceduri de conducere a trupelor și cu exerciții de rezolvare a situațiilor tactice (STX), de nivel companie și platon.

Apoi, timp de două zile, ne-

intrerupt, și cu instalare în câmpul tactic, unitățile participante au desfășurat un FTX (Field Training Exercise), efectuând mai mult manevra, blocarea inamicului aflat în ofensivă pe un aliniament, ulterior trecându-se la ofensivă și la refacerea aliniamentului inițial. Astfel de proceduri sunt ideale pentru exersarea diferitelor operații de apărare, întârziere și ofensivă. Deși nu a creat probleme militarii, FTX-ul a fost provocator, intrucât i-a obligat să-și focalizeze forțele fizice și psihice pentru îndeplinirea în timp util a misiunii, lucru valabil, în astfel de situații, doar printr-o bună comunicare și colaborare. În toată această perioadă, comandanții de unități au fost pe teren, conducându-și direct subordonații, verificând în timp real modul de recepționare și de execuție a comenzielor și corectând eventualele discrepanțe.

A urmat LFX-ul (Live Fire Exercise), proba de „foc“, o altă secvență importantă a exercițiului „Wind Spring 21“, executată, de această dată, cu munitione reale. Trazerile au început cu plutoanele de AG-9, au continuat cu trazerile aruncătoarelor de 120 mm și ale celor de 82 mm, și au culminat cu „răpăitul“ mitralierelor de pe TAB, de 14,5 mm, respectiv 7,62 mm, și cu pocnetul sec al mortierelor, în barajul general fiind folosite toate tipurile de armament aflate în poligon. Marcând diferite etape sau scenarii în cadrul unei lupte reale, LFX-ul a angrenat, succesiv, cu respectarea măsurilor de siguranță, toate subunitățile aflate la

exercițiu. Fie pentru execuția unui contraatac sau pentru ocuparea unei poziții favorabile, cu forțele de manevră, cum a fost cazul AG-iștilor, care au tras aproape perfect cu diferite tipuri de lovitură, fie pentru neutralizarea infanteriei debarcate și desfășurate pentru luptă, acțiuni revenite în sarcina secțiilor de artilerie, care nu s-au lăsat mai prejos, esențiale au fost comunicarea și precizia executării operațiunilor.

Poligonul, cu sectoare de trazeri foarte generoase, se lasă cucerit doar de cei care și-au însușit bine cunoștințele, atât teoretice, cât și practice. Dar pentru infanteriștii dejeni și bistrăteni, acesta nu este decât „laboratorul“ în care se lasă testați, conștienți că deprinderile bine însușite acasă nu îi vor dezamăgi la momentul evaluării. Este și sentimentul pe care l-a subliniat **plotonierul-major Robert Strâmbel**, comandant piesă ar. 120 mm, în B. 812 I. „Bistrița“, un militar cu experiență: „Este o activitate de rutină, pe care am mai executat-o de-a lungul anilor, în diverse poligoane ale țării, unde am executat trazeri de luptă de genul acesta. Astăzi avem un câmp tactic cu diferite obiective, iar în funcție de ce ordine primim din punctul de observare, noi vom înregistra pe aparatele de ochire și vom executa trazeri asupra acelor repere. Atuul acestui tip de tehnică stă în faptul că avem posibilitatea să tragem vertical, peste deal, creastă, astfel încât putem nimici dincolo de un reper foarte înalt.“

a declarat și locotenent-colonelul **Ionuț Ilisei**, locuitorul comandantului B. 812 I. „Bistrița“. Acesta a apreciat trazerile din cadrul exercițiului ca fiind o ocazie foarte bună, mai ales pentru a-i ajuta pe militarii nou-veniți în batalion să dobândească experiență, în condițiile în care unitatea are experiență din belșug, ce a fost transmisă, și în aceste zile, de către militarii cu trese mai multe pe

mai târziu, deoarece au de invățat și de aplicat pe viitor.“

Căpitanul Grigore-Dan Motolea a fost prezent la „Wind Spring 21“ în calitate de observator controlor (OC). Si domnia sa a subliniat importanța participării celor tineri, dar și prestația lor. A avut ocazia să-i observe pe mai tinerii colegi, în „focul“ acțiunii. „Imi place foarte mult modul în care acționează comandanții de plu-

epolet și cu multe misiuni la activ.

Cei noi au făcut senzație și la B. 811 I. „Dej“, fapt observat și de comandantul acestuia, **locotenent-colonelul Emanuel Ciobanu**: „La trazerile cu plutoane de armament greu (AG-9), am avut o surpriză foarte placută. Din cele 38 de lovitură pregătite pentru un platon, 36 au lovit obiectivele, în același timp, sincron, sub o comandă unică, ceea ce a fost foarte imbuscurător, și ne putem mândri cu aceasta, mai ales că mulți dintre cei care sunt ochitori sunt soldați profesioniști care au fost școliți în cadrul batalionului, deci de generație nouă.“

Cinci sublocoteneni sosiți din

La o altă piesă, un militar Tânăr, cu mai puțină experiență, dar nu fără deprinderi deja conținute, **soldatul Ioana Săliștean**, din același batalion, ne-a mărturisit primele trăiri din postura de servant aflat la prima trazeră: „A fost foarte impresionant, deși e mult pea devreme să-mi adun gândurile și să descriu în detaliu senzația pe care o oferă lovitura.“

„Pentru «șoimi», cât și pentru celelalte structuri din cadrul brigăzii, a fost un exercițiu în care ne-am verificat instruirea parcursă până la acest moment“,

promovare în acest an s-au aflat la comanda plutoanelor de infanterie. Alții, puțin mai mulți, au comandat secțiile de aruncătoare. Iar în stațiile radio se putea auzi vocea feminină și surprinzătoare de fermă a unui alt ofițer, **sublocotenentul Maria Dohotar**, comandant de companie. Iată și opinia ei: „Din punctul meu de vedere, această experiență este una unică pentru comandanții de plutoane, având în vedere că toți cei cinci comandanți de plutoane sunt nouveniți din promovare. Această experiență le va folosi foarte mult

toane, în special comandanțul de companie, pe care eu îl observ, și care este foarte Tânăr. Dar, deși este Tânăr, are destul de multă experiență. Rolul meu, în cadrul exercițiului, este de a observa ordinele pe care comandanțul de companie le transmite către plutoane, ulterior rapoartele pe care le transmite către punctul de comandă“, a declarat acesta.

La finalul exercițiului, **colonelul Cornel-Traian Scurt**, comandantul Bq. 81 Mc., a apreciat că exercițiu și-a atins din plin scopul: „Obiectivele pe care ni le-am propus, cele de a acționa într-un cadru întrunit, exercițiu având și un caracter interarme, cele de a crește performanța acțională și organizațională la nivel de unități și subunități — au fost îndeplinite. Mareea majoritate a comandanților de plutoane implicați în exercițiu sunt promovate Tânără și i-am implicat în procesul de luare a deciziei, deoarece vrem să-i inspirăm, să crească. Pentru unii a fost primul exercițiu și s-au descurcat excelent. [...] Se spune că «cu cât ai mai multă sudore pe câmpul de instrucție, cu atât ai mai puțin sânge pe câmpul de luptă». Tocmai de aceea, trebuie să avem un ritm de instruire ridicat, în aşa fel încât să avem convinsarea că fiecare dintre noi săpânim procedurile acționale, cunoaștem sistemele de armament cu care aperăm, ne instruim să le operăm în aşa fel încât să obținem efectele maxime din exploatarea acestora. Si, nu în ultimul rând, acest tip de exerciții au menirea de a întări coeziunea structural-organizațională, de la cel mai mic nivel, vorbesc de grupă, platon, și tare mi-ar plăcea să ajung la un nivel de coeziune «în integrum» — brigada în sine, și ca parte a Diviziei 4 Infanterie, pentru că numai împreună ne putem îndeplini obiectivele.“

Maistru militar
Radu CIOLOCA